

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 5 березня 2015 року № 10 (589)

НАГОРОДИ – ЛИЦАРЯМ ДОБРА

Четвертого березня 2015 року в національно-патріотичному центрі Конгресу Українських Націоналістів, де триває інтерактивна виставка «На вершині свободи духу», відбулося урочисте нагородження бійців медалями УПЦ КП «За жертовність і любов до України». Всього було відзначено 45 бійців, з яких 32 – з батальйону ім. Джохара Дудаєва, в тому числі генерал Іса Мунаєв (посмертно), а також 13 представників інших батальйонів. Серед нагороджених – представники різних національностей та віросповідань: чеченці, українці, росіяни, грузини, киримли та інші.

Ініціаторами події стали Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, Відділ соціального служіння УПЦ Київського Патріархату, Альянс Балто-Чорноморських Націй, Конгрес Українських Націоналістів.

Захід почався з брифінгу, організованого Майдан Прес Центром.

Із привітальним словом звернувся Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь. Він зазначив: «Ми звернулися з поданням до Святійшого Патріарха Філарета щодо нагородження тих, хто зараз покинув свої домівки і приїхав пліч-о-пліч з українцями відстоювати свободу і мир не лише для України, а й для всієї Європи, для всього світу. Цією медаллю вже нагороджено українських військових та волонтерів, а тепер ми хочемо вшанувати й представників інших національностей, адже вони разом з нами борються за найвищу людську цінність – свободу».

Протоієрей Володимирського кафедрального собору УПЦ КП отець Борис передав Патріарше благословення Глави УПЦ КП Філарета бійцям та зазначив: «Сьогодні ми вручаємо нагороди нашої Церкви воїнам батальйонів ім. Джохара Дудаєва, УНСО, «Правий сектор», «Донбас», «Азов», «Дніпро-1» і 129-го батальйону, які боронять нашу землю і свободу на Сході і є представниками різних національностей та віросповідань. Нехай Господь береже кожного».

Руслана Лоцман, співачка Євромайдану, урочисто виконала гімн України, який підхопили всі присутні. Потім пролунали гімни Грузії та Ічкерії.

Голова «Європейських демократів Грузії», політичний радник фракції Європейських консерваторів в ПАРЄ Паата Давітая подякував усім бійцям, які воюють за нашу свободу незалежно від національності та релігії, і висловив упевненість, що «спільними зусиллями ми врешті виборемо перемогу».

Ігор Мазур, член проводу УНА-УНСО («Тополя») наголосив на знаковості заходу і зазначив, що п'ятого березня виповнюється 65 років із дня загибелі Романа Шухевича, Головнокомандувача Української Повстанської Армії. Армії, в якій поруч з українцями воювали грузини, чеченці, євреї, білоруси, литовці, татари та інші. «Так і нині – представники різних національностей захищають ідеали свободи, як найвищу цінність цивілізації, від зазіхань імперської Росії. На жаль, ми бачимо, як Європа боїться псувати стосунки з Росією… Натомість наші, посправжньому братні народи, борються разом з нами», – сказав І. Мазур.

Одна із засновників Альянсу Балто-Чорноморських Націй Тамар Шевладзе підкреслила, що під час розмови з нею Алла Дудаєва ще раз наголосила на визнанні чеченцями, які разом з Джохаром Дудаєвим захищали свободу Ічкерії, саме Аміни Окуєвої послом Чеченії в Україні.

А Сергій Висоцький, опозиціонер з Білорусі, лідер партії «Свобода», передав вітання від білоруських та литовських патріотів і наголосив, що «серце свободи б'ється зараз саме тут, в Україні».

Сергій Мельникофф, всесвітньо відомий фотограф, звернувся до Президента Білорусі О. Лукашенка з такими словами: «Ми знаємо, що вам намагається викрутити руки російська машина. Також розуміємо, що всі ми – пострадянські країни, вийшли з «совка». Але тепер доля розпорядилася таким чином, що всім країнам треба обирати, на чий бік стати: зла чи добра, темряви чи воїнів світла. Ви можете зробити правильний вибір».

Муфтій духовного управління мусульман України «УММА», магістр релігієзнавства Саїд Ісмагілов наголосив, що «немає різниці, якої ти національності чи релігії, коли виконуєш почесну справу. Всевишній повелів захищати свою землю. Бог благословляє всіх, хто загинув, і хто живий і бореться за свободу. І ми молимося за всіх».

Аміна Окуєва, яка прибула на захід разом з бійцями свого батальйону прямо з передової, прес-офіцер Міжнародного миротворчого батальйону ім. Джохара Дудаєва, зазначила: «Наші народи мають добросусідські стосунки, які повинні перерости в офіційні міждержавні зв'язки. Смерть Іси Мунаєва – це те, що навіки пов'язало наші народи. Те, що наш генерал похований на українській землі, – зайве тому підтвердження. Ми продовжуватимемо справу Іси, і батальйон, яким він командував, залишиться боєздатним та ефективним. Ми віримо, що найтемніший час – перед світанком. Народи, що зараз страждають від російського імперіалізму, звільняться».

Нагороди присутнім бійцям вручив настоятель Володимирського кафедрального собору отець Борис та заступник голови Відділу соціального служіння УПЦ Київського Патріархату священик Сергій Дмитрієв.

Відбувся концерт, у якому взяли участь грузинський ансамбль «Іберіелія» та дитячий ансамбль київського Палацу дітей та юнацтва «Первоцвіт».

На завершення заходу Голова Конгресу Українських Націоналістів наголосив, що разом з пані Шевладзе та іншими засновниками АБЧН ініціює відповідно до українського законодавства подання про присвоєння Ісі Мунаєву звання Героя України (посмертно).

Прес-служба КУН

 СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

«НЕ УБИЙ!»:
актуальність послання Андрея Шептицького

У суботу, 28 лютого 2015 року за адресою м. Київ, вул. Дніпровський узвіз, 1, у музейно-патріотичному центрі Конгресу Українських Націоналістів відбулася Святочна академія «Не убий!» – літературно-музична композиція, присвячена 150-річчю з Дня народження митрополита Андрея Шептицького, а також пам'яті Небесної Сотні.

Захід провели Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі спільно з Альянсом Балто-Чорноморських Націй, Благодійна організація «Апостол» та ГО «Громадсько-християнський рух «КЛИЧ».

Відкрили урочистий захід професор, заслужений юрист України Василь Костицький, Голова Конгресу Українських Націоналістів, Голова Альянсу Балто-Чорноморських Націй Степан Брацюнь та керівник департаменту зовнішніх зв'язків ГКЦ в Україні отець Олекса Петрів.

Василь Костицький зачитав привітання Блаженнішого Любомира Гузара та зазначив, що в приміщенні, де триває виставка «На вершині свободи духу», можна побачити роботи відомих фотохудожників й артефакти з Майдану Революції Гідності та військових подій на Сході України. Атмосфера, що панує тут, допомагає присутнім від-

чути актуальність послання митрополита Львівського Андрея «Не убий!».

«Український народ мав багато гідних синів, серед яких чільне місце займає велична постать Андрея Шептицького. І саме слідуючи заповітам нашого духовного наставника, український народ врешті здобуде волю», – наголосив Василь Костицький.

Степан Брацюнь також відзначив актуальність життєвого доробку митрополита і зазначив: «Символічно, що саме тут ми вшановуємо пам'ять великого мужа, якого можна назвати людиною ХХ століття, Господнім посланцем миру і захисником благочестя – митрополита Андрея Шептицького. Ця виставкова зала дихає духом боротьби та свободи. Сьогодні перед нами стоїть вибір між правдою і неправдою, між життям і смертю, і сьогодні, у цей непростий час, ми всі докладаємо зусиль, щоб наша боротьба проти російського агресора і ворога закінчилася перемогою. Саме з цією метою Конгрес Українських Націоналістів ініціював створення громадсько-політичного об'єднання Альянс Балто-Чорноморських Націй. А діюча виставка «На вершині свободи духу» нагадує суспільству, що ми – сильна духом нація, і що останні події на Майдані і Сході України додають нам снаги для перемоги».

Закінчення на 2-й стор.

ПАМ'ЯТЬ

Нємцов був ідеалістом, коли справа стосувалася України

Він намагався запобігти планам Путіна розігрувати карту конфліктів в Україні на етнічному та мовному ґрунті

Напевно, якщо я пориюся в старих архівах, то зможу знайти в них давній політичний портрет Бориса Нємцова, написаний в ті часи, коли молодий губернатор Нижегородської області переїхав на роботу до Москви, став першим віце-прем'єром, сприймався багатьма як цілком реальний спадкоємець Бориса Єльцина. Але відтоді пройшло так багато часу, що я перестав сприймати Бориса як героя політичних досліджень. Він для мене був швидше товаришем – не скажу, що наше спілкування було постійним, але зате в принципові моменти української історії ми були поруч.

Чи був Борис ідеалістом? Не думаю. Він був насамперед політичним діячем, вмів ставити перед собою завдання і добиватися результату. Те, що людину такого масштабу і такої самовіддачі сприймали в Росії як маргінала, – це насправді не біда Нємцова, а горе Росії. Бо якщо фріки типу Миронова або Жириновського, або сірі чиновники з «Єдиної Росії» – політики, а Нємцов – маргінал, то вибачте.

І все ж якийсь ідеалізм у ньому був. Наприклад, він дуже серйозно сприйняв своє призначення радником Президента України після обрання Віктора Ющенка в 2004 році. І дуже хотів зробити все, щоб поліпшити російсько-українські відносини, змінити образ нової української влади в очах російського суспільства, не допустити в Україні конфліктів на етнічному та мовному ґрунті – він уже тоді був упевнений, що Путін стане розігрувати цю карту. Мабуть, це був найбільш плідний період наших взаємин – коли він попросив мене допомогти йому в роботі радника, і ми обговорювали, що можна було б зробити для того, щоб довести – ніякої «русофобії» в Україні немає і бути не може. З того часу у мене залишилася мрія, підтримана Нємцовим, – він навіть писав про це президенту – відновити комплекс старообрядницьких храмів у Білій Криниці на Буковині, одну з важливих пам'яток російської цивілізації, перетворити його на справжній історичний заповідник, що охороняється державою.

Багато моїх колег вважали Бориса дуже різким, навіть нахабним, – але вони плутали нахабство з відчайдушністю. Так, на тлі нудних російських політиків останніх десятиліть Нємцов виглядав занадто яскраво, – але це був його стиль і варто зауважити: цей стиль намагалися наслідувати багато інших опозиціонерів. Це вже стало загальним місцем: якщо ти проти похмурої, як несвіжий оселедець, влади, то повинен бути живим. Живим і крапка. До кінця. І в цьому прагненні «оживити» мертву натуру – мабуть, головний внесок Бориса Юхимовича Нємцова в російське майбутнє.

Віталій ПОРТНИКОВ,
Радіо Свобода

Українці сумують. У Москві, 27 лютого, ввечері, неподалік від Кремля, вбито великого друга України, світлу, шляхетну людину, російського опозиціонера Бориса Нємцова. Його смерть – велика втрата для України, для всіх людей доброї волі. Президент Петро Порошенко підписав Указ про нагородження Бориса Нємцова орденом Свободи. Прикро, що біля його домовини не було офіційної делегації від України.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

«НЕ УБИЙ!»:
актуальність послання Андрея Шептицького

На заході були присутні представники духовенства. Керівник департаменту зовнішніх зв'язків ГКЦ в Україні отець Олекса Петрів наголосив: «Нас усіх тут сьогодні зібрав митрополит Андрей Шептицький, який не раз був на київських пагорбах і проповідував і діяв так, щоб над українським народом панували мир і злагода. Послання «Не убий!» вчить нас жити не тільки в задоволення, а й поважно ставитися до людей, що тебе оточують. Дуже важливо, що громадські і громадсько-політичні організації проводять такі заходи і акцентують увагу на тих речах, які є особливо злободенними для теперішнього буття».

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Голова БО «Апостол» (м. Івано-Франківськ) Галина Литвин розповіла: «Послання «Не убий!» Андрей Шептицький написав на початку II Світової війни, коли нацисти почали нищити євреїв. Воно є актуальним і нині, коли в Україні ллється кров. Щоб провести паралелі між часом Шептицького і нашим, ми побудували сценарій саме таким чином: перша частина доносить фрагментарно відомості про основні важливі віхи життєвого шляху та покликання цієї визначної людини і доводить до того часу, коли він став митрополитом Львівським. Друга частина починається власне з його послання «Не убий!» і відразу вибудовується зв'язок з сьогоденням».

Зазначимо, що бездоганна гра акторів творчого колективу БО «Апостол», вдало змонтовані відеоряди, в яких використовувалися кадри художнього фільму «Владика Андрей», документальні кадри з часів Першої та Другої світових воєн, Революції Гідності та останніх болючих подій на Сході України в наші дні, а також виконання молодіжним хором Храму св. Василія Великого під керівництвом Ярини Чепіги (м. Київ) магічної пісні «Гей, пливе кача» – все в комплексі створювало неповторну зворушливу атмосферу духовності. Кожен присутній зміг відчути велич і актуальність послання людини, яка могла чути голос неба, – митрополита Андрея Шептицького.

Завершився урочистий захід виконанням духовного гімну України «Боже великий, єдиний, нам Україну храни!» у виконанні молодіжного хору, а також нагородженням учасників Святочної академії почесними грамотами та подяками від Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі.

Пресс-служба КУН

ПОКЛИК СУМЛІННЯ

ТРАГЕДІЯ ХОДЖАЛИ:
вечір пам'яті

26 лютого 2015 року в музейно-патріотичному центрі Конгресу Українських Націоналістів у Києві за адресою Дніпровський узвіз, 1, де проходить інтерактивна виставка «На вершині свободи духу», відбувся показ військового фільму азербайджанського режисера Вахіда Мустафаєва «Ходжа». Картина відзнята в 2012 році, у ній розповідається про трагічну долю двох закоханих пар під час Карабахської війни. Фільм «Ходжа» вважається першим повнометражним фільмом, який в повній мірі відображає всю жахливу трагедію Ходжали.

У 1992 році, 25–26 лютого, в азербайджанському місті Ходжали відбувся жорстокий акт геноциду, загинуло 613 мирних жителів. Така кривава різня була організована Кремлем за участі російських військових підрозділів, зокрема 366-го полку, а також вірменськими сепаратистами. Ходжалинська трагедія, зважаючи на сьогоднішні події на Сході України, переконливо свідчить, що ціна «штучного замирювання» і відсутності достатньої реакції світової спільноти для

розв'язання конфліктної ситуації в Нагірному Карабасі може виявитись занадто високою і для України, і для цілого світу.

Відкрив зустріч Голова Конгресу Українських націоналістів Степан Брацюнь, який зазначив: «Росія багато разів вела криваві підступні війни проти народів Кавказу. Ми дякуємо азербайджанському народові за підтримку України в цей нелегкий час! Адже Україна зараз переживає подібні важкі втрати, тому в знак поваги та солідарності з азербайджанським народом ми сьогодні зібралися тут, щоб вшанувати пам'ять всіх постраждалих від трагічних подій війни в Нагірному Карабасі. До того ж, у фільмі «Ходжа» ми бачимо фактично той самий сценарій, який зараз почали реалізовувати і в Україні. Вже 20 років йдуть безрезультатні переговори щодо звільнення азербайджанських територій. Міжнародна спільнота, потураючи кремлівським амбіціям, продовжує заморожувати конфлікти, що дестабілізують ситуацію в усьому світі. Сьогодні пам'ять про Ходжалинську трагедію особливо актуальна для українців. Ми щиро співчуваємо азербайджанському народу».

Та додав, що кадри з фільму можна сміливо порівняти з тими фото-картинами, які присутні мають змогу бачити на діючій виставці, присвяченій героїчній боротьбі українського народу за свободу.

Також виступив доктор юридичних наук, професор, дипломат і Заслужений працівник освіти Гулієв Аріф Джаміль. Він зробив невеликий екскурс в історію Азербайджану і наголосив: «Фільм «Ходжа» показав усьому світові азербайджанські національні цінності, серед яких чільне місце посідає – як і в українців – саме свобода. Азербайджан підтримав територіальну цілісність України на міжнародному рівні, бо добре розуміє ситуацію в Україні».

Зазначимо, що одну зі своїх останніх праць професор Аріф Джаміль присвятив саме Героям Небесної Сотні. Він висловив упевненість, що "воля наших народів переможе нашого ворога».

Слава україно-азербайджанській дружбі! Вічная пам'ять всім полеглим за свободу рідної землі!

Герої не вмирають!

Прес-служба КУН

НОВИНИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

Книга-альбом Марини Соченко

У затишному залі Національного Музею Літератури, люб'язно наданому учасницею Євромайдану Оксаною Деркач, відбулася презентація дуже цікавого видання із серії книг про минулорічні події на Майдані.

Це книга, а вірніше альбом картин про події, що відбувалися під час Революції Гідності на головній площі української столиці та просторі навколо неї, а також портрети простих Героїв, котрі щоденно, протягом трьох місяців, творили цю революцію. Творчість самобутньої художниці Марини Соченко, котра творила в «польових» революційних умовах свою графічну галерею «Обличчя Майдану», доповнюють щирі рядки майданної поезії «Клич Майдану» Антоніни Цвид.

Серед героїв революційних днів: Герой Небесної Сотні – один з перших жертв режиму Юрій Вербицький і, слава Богу, живі нині активісти Конгресу Українських Націоналістів, Народного Руху України, один з яких, поет і письменник Володимир Шовкошитний, став ініціатором цього цікавого видання. Майбутні читачі книги-альбому зможуть зануритись у вир тих незабутніх подій та пригадати натхненні обличчя тих, хто здійснив своєю нібито непоказною щоденною жертовною діяльністю без всякого перебільшення історичну подію не тільки для України, але й для всієї Європи!

Крим був і буде наш!

28 лютого в столиці відбулась акція-флешмоб, присвячена річниці окупації українського Криму «зеленими чоловічками» Путіна. Учасники дійства з жовтими та синіми аркушами в руках вибудували живий надпис «Крим – це Україна!». Серед них – українці та кримські татари, які змушені тимчасово покинути свою малу батьківщину після окупації півострова російською неоімперією Путіна. Вони всі як один впевнені в історичній справедливості – повернені Криму до складу Української держави. Активними учасниками були й члени «Просвіти», КУН, Української партії та об'єднання «Соловецьке Братство».

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

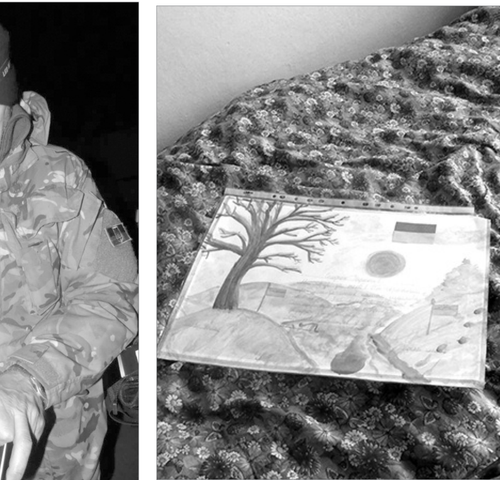

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ВОЛОНТЕРСЬКІ ХРОНІКИ

НЕБО ПІД МАРІУПОЛЕМ

У Широкіному, як і в Пісках, є своє Небо. Тепер уночі, слідкуючи з нього за ворогом, наші хлопці розрізнятимуть навіть якого кольору у сепарів шнурки на чоботах. Бо в них тепер є прилад нічного бачення нового покоління. Його наші захисники чекали від нас понад усе. От сьогодні Ядвига телефонувала, каже, планшет і камера від Дениса – теж Бомба!!! І вони працюють на Небі. Ясно, що бійцям із такими штуками якось певніше. І за рації, які купили за гроші з волонтерської картки, і за металошукачі, і за фірмові ліхтарики, і за нове тепле Міл-Теківське військове взуття від Роми Романюка, і за глушники від Олега, і за теплу нову форму, за жилетки, балаклави, за плетені шкарпеточки і рукавички, які приносять люди до церкви, за глобальні речі і дуже важливі дрібнички. «Кривбас» з передової під Маріуполем передає усім, хто забезпечив дорогоцінним вантажем наші авто, уклін від їхнього Неба (вартової вежі) – до самої землі.

А сьогодні вони ще зварили борщ і куліш з пакетів, які ми передали від дівчат з харківської волонтерської групи «Нагодуй армію» і ще одної кулінарної групи, яка на вул.Мельникова. Кажуть бійці, вряди-годи жінка вдома так смачно приготує… І солодощами («баунті» зі «снікерсами») тепер завдяки харківським благодійникам забезпечені, сидячи по бліндажах. І кавою від українських заробітчан з Італії. Тільки от простуджені майже усі бійці. Тому зараз на «обмінці» в них замість цигарок на першому місці фармацетрон котується.

До речі, маріупольці, слід зазначити, дуже активно нашим військовим допомагають. Подружжя Галі і Жені, яке нам надало помешкання для ночівлі, ніби вибачаючись, що в них підлога холодна, кажуть, всі більш-менш теплі покриття, килими, ковдри, шуби, дублянки, – все нашим у бліндажі відвезли. І таких жертовних людей – більшість. Як один дідусь сьогодні, років вісімдесяти, підійшов до Ядвіги й каже: «Ти не думай, доцю, серед нас тут «кончених» ну, процентів двадцять… І передай усім нашим: нехай обов'язково через смерть переступлять і дійдуть живими до перемоги».

20 лютого у нашого побратима Ігоря Каменюка був день народження. Тож близько опівночі, коли всі замовлені речі адресатам передали, Вадим і Дмитро залишилися готувати святковий стіл вдома. А ми з Ігорем і Андрієм Запорожцем метнулися в Аеропорт провідати нашого харківського побратима з буремних 90-х. Тож і там хлопці на Масляну посмакували млинцями від господинь харківських. Передавали, що дуже смачно, і дякували!!!

А ранком перед від'їздом відвезли у маріупольський шпиталь мішки з чохлами для апарату Єлізарова – пожертву від Дмитра і Рими, солодощі, листи і малюнки від харківської малечі. Отець Олег Козуб благословляв поранених, дарував вервиці. Багато хлопців з Широкіно, поранених вже після т.зв. перемир'я, також з-під Дебальцевого. І при цьому відзначила для себе, що зовсім нема у хлопців таких настроїв, як у серпні перед Іловайськом. Тоді, десь 20 серпня, вночі біля Докучаєва, Гранітного, поблизу кордону, коли над нами висів ворожий безпілотник, бійці панічно звертались до нас: «Просіть політиків – нехай вони там як завгодно з Росією домовляються, бо зиму не витримаємо». Тепер про це ніхто б і не заїкнувся. Просять виключно зброю і мудрих командирів. Щоб зрештою і Крим повернути. Дуже всі вмотивовані, з ким доводилось говорити.

Показали нам також Галя і Женя сліди кацапської присутності в місті. Зруйновані і спалені міськраду, будівлю обласного МВС. Залізні перекриття – усе, що залишилось від «Приватбанку»…

Але море… По замерзлому морю біля берега прогулюються пишні чайки. А на бетонних плитах мосту графіті маріупольських реперів: «Бог не умер», «Бог живий», «Got is love».

ТАК, ПЕРЕМОЖЕМО!

У черговий раз харківські волонтери відвідали Добровольчий розвідувальний батальйон УНСО. Нашим хлопцям привезли дуже смачні сухі борщі, шоколад, консервацію, печиво. Також всі охочі вдягнулись в однострої "бундес" та австрійські берці. Наш побратим Денис Поляков передав акумулятори для тепловізора та зарядку для них, Ілля Хакер передав powerbank. Розвідникам передали для випробування глушник і ще деякі цікаві та потрібні речі. Все це стало можливим завдяки допомозі Харківського Крайового Православного Братства Андрія Первозванного Української Автокефальної Православної Церкви. Велика подяка цим людям.

У Маріуполі випадково зустрів Андрія Дригайла. Я пишаюся тим, що багато років був разом з ним у Харківському УНСО. Андрій – справжній герой. Ледве вирвавшись з полону після Іловайського котла, він уже в бою за селище Широкино. Саме завдяки таким людям ми переможемо.

Слава нації! Смерть ворогам!

Ігор КАМЕНЮК

СТРАТЕГИ З-ПІД ГУЛЯЙ-ПОЛЯ

На виїзді з Варварівки, неподалік від Гуляй-Поля, видніють прапори Правого Сектора, ЄС і наш державний. «І хто ж це тут такі проєвропейські правосекі?», – подумала я і попросила, щоб Вадим зупинив авто, аби сфоткати це незвичне знамення сусідства.

І що ж ви думаєте? Не встигли вийти з авто, як нас оточили суворі на вигляд і озброєні до зубів троє чоловіків. Одному років 15, іншим – десь по 12. Той, у котрого на автоматі напис «Дядько», має позивний «Батя». З ним Владік і Сашко. Їм на допомогу спішили, вилізаючи із землянки Настуся і Петрик. На їхнє спільне привітання «Слава нації» ми відповіли правильно і цим викликали їхню довіру. Вони показали свої укріплення: дзот із гарматою і землянку, яку самі викопали в ширину під два метри, затягнули в середину буржуйку, готують на ній суп, як на передовій, і сплять в ній на розкладачці по черзі, коли чергують. Одне слово, все спорядження в них на повному серйозі. І при абсолютній підтримці батьків. Ми з ними поділилися солодкими сухпайками із записочками від харків'ян про любов до України. Це нам у волонтерській організації «Нагодуй армію» дали.

Коли від'їхали, подумала, що може у майбутньому, коли Європа звільниться від конформізму, постхристиянства і страхів перед кремлівськими карликами, це сусідство прапорів ПС і ЄС буде цілком вірогідним. І тут «Батя» із Владіком, Петриком, Сашком і Настусею – великі стратеги!

СХОДЖЕННЯ НЕБА НА ЗЕМЛЮ

Біля о. Михайла Димида та Іванки Крип'якевич так легко, ніби душа літає. Як і дякувати не знаю нашому владиці Ігореві, що він запросив це світле подружжя до нашого Свято-Дмитрівського храму, до Харкова. Це, усім кажу, дуже-дуже важливо для духовного стану нашого міста.

В неділю була в нашому храмі презентація фотоальбому «Каміння Майдану». Фото в ньому і короткі експресивні повідомлення, зокрема, визначальних днів і найгарячіших точок Майдану – старшої з п'ятьох дітей Димидів Климентини. Проповіді майданного часу – о.Михайла Димида. В них так само вільно дихається, як на Майдані. Ну, бо це все з Ісусом Христом було особисто ним пережите. І в цьому найвища цінність.

Що для мене особисто було важливо з вчорашньої презентації? Те, що Іванка, як художниця, іконописець, підтвердила. Відповідь на питання мені самій, чому і дня не могла просидіти в Харкові. Тут задихалась. А от щойно у Києві, зі станції метро «Хрещатик» вийду і повертаю праворуч – ніби пірнаю у повітря, де всі родичі, всі один одного люблять. Кожного хочеться обійняти. Так от Іванка підтвердила, що наш Майдан за Божим Провидінням окреслений як Храм. І саме його явище – це сходження Неба на Землю. Це ще французький філософ, який на сцені там виступав, теж підтверджував, що в нас сьогодні під проводом архистратига Михайла йде битва сил Добра, воїнства Світла проти Темряви цілого світу.

Зустрічі з такими світлими людьми на все життя запам'ятовуються!!!

НІЧОГО ЗАЙВОГО

Нарешті збулась мрія – познайомитись із бійцями міжнародного миротворчого батальйону ім.Джохара Дудаєва. Вони звернулись по допомогу до Балто-Чорноморського альянсу вільних націй – організації, ініційованої Конгресом Українських Націоналістів, як раз у момент, коли на початку лютого була в Києві в офісі.

Взагалі чеченці – це мої романтичні герої. Усі двадцять років, хоч і по-доброму, заздрила своїм подругам, журналісткам Марії Базелюк і Людмилі Коханець, які були на війні у Чечні, брали інтерв'ю у Джохара Дудаєва, Шаміля Басаєва, Зелімхана Яндарбієва. Мої подруги супроводжували депутатську групу Конгресу Укоаїнських Націоналістів, коли у 1995 році вони доправляли через російські блокпости гуманітарний вантаж для вільних духом чеченців. Це було у той момент, коли нащадки Пушкіна, Толстого і Достоєвського бомбили чеченські села з повітря касетними, глибинними бомбами, розстрілювали їх з вертольотів. А навздогін нашій делегації російські офіцери кричали: «Нічиво, хохли, з чеченами разберьомся і за вас возмемся».

У батальйоні Джохара Дудаєва побачились із бійцями, які всі ці двадцять років не випускали з рук зброї у священній війні з терористичною Росією. Стримані, небагатослівні, дотепні – люди честі із твердо визначеною життєвою метою – такими мені здалися в.о.командира батальйону (після загибелі легендарного Іси Мунаєва) Адам та його побратими. Прийняли речі чітко за своїм замовленням – нічого зайвого. Хіба перед глушниками і ножами не встояли. Пояснюють свою присутність на нашій війні з Росією власним обов'язком. Кожному, з ким говорили, можна було б приписати слова Іси Мунаєва: «Я виконую свій обов'язок. Є таке поняття – віддавати борги. Коли нам було дуже важко, братній український народ в особі кращих синів України надавав моєму народу, моїй Батьківщині – Чеченській республіці Ічкерія допомогу. Ми вирішили, що нам пора платити за рахунками, ми виконуємо свій обов'язок».

Логічно, що від дудаївців ми направились до «кращих синів України», за визначенням Іси Мунаєва, – батальйону УНСО. Унсовці проти московських окупантів воювали на Кавказі пліч-о-пліч із чеченцями ще з 90-х. І взагалі готувались до війни з Росією грунтовно і послідовно, коли більшості патріотів це ще здавалося вар'ятством. В унсовців, як переконались на власні очі, багато потреб. І їм необхідно, оскільки вони відважно воюють, допомагати. Хоч вони, як і чеченці, постійно повторюють свою мантру – «нічого зайвого»...

Сторінку підготувала
Ольга РІЗНИЧЕНКО

АКЦЕНТИ

НАША ГІДНІСТЬ ВИМАГАЄ ЗМІН В УКРАЇНІ

Гідність дана людині Богом. Тому остаточно «вичавити» її із людини неможливо. Нашу гідність хотіли принизити безкарним грабунком, масовою корупцією, смотрящими, порушенням наших прав, деморалізацією, репресіями, масовими вбивствами кращих – ми об'єдналися в Майдан Гідності і перемогли. Нас хочуть завоювати. Гідність дає нам силу захищати Вітчизну. Очі наших воїнів світяться добром та наповнені гідністю, спрагою свободи. Диктатори можуть максимально обмежити свободу, принизити людську гідність, тортурувати або знищити людське тіло, але неможливо знищити саме прагнення людини до свободи та гідності. Гідність, Свобода та прагнення Бога – незнищенні первні людського духу.

Гідність людини – це відповідальність. Відповідальність за свої дії, за долю своєї родини, свій народ, Україну. Відповідальність за вдосконалення морально-етичного стану своєї особистості, всього громадянства. Гідність – відповідальність за поглиблення духовних первнів, знань, освіченості. Гідність – відповідальність за конкретні справи, максимальну віддачу в суспільно-корисній царині, на своєму місці праці чи громадського чину. Висота гідності кожного вимірюється, якщо так можна висловитися, глибиною відповідальності.

В суспільстві Христової ери – людська гідність відтворюється в поколіннях не лише як духовна, свідомісна, морально-етична субстанція. Гідність стала предметом правового регулювання, невід'ємною складовою справедливого закону. Гідність є одним з ключових понять Конституції України, пронизуючи шість статей Основного Закону (ст. 3, 21, 28, 41, 68, 105). «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» стверджує ст. 3 Конституції. На сторожі гідності громадян стоять Цивільний та Кримінальний кодекси України. Цивільним кодексом гідність визнано особистим немайновим благом, задекларовано право на повагу і недоторканність гідності та честі, їхній судовий захист, а приниження честі та гідності людини визнано моральною шкодою. Також в Україні чинними є міжнародні угоди, покликані захищати людську гідність – «Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання» та «Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню».

Без розвою високих почувань гідності та морально-етичних принципів – неможливе повноцінне функціонування демократії – політичної організації суспільного життя, за якої єдиним легітимним джерелом влади в державі є народ. Демократія – формалізована воля, добровільне самообмеження, відповідальність за забезпечення прав і свобод того, хто поряд з тобою, свободи твого народу. Майдан, як вияв прямої демократії, підняв гідність, мораль та відповідальності до нових висот. На жаль, політична еліта виявилася нездатною відчути та зрозуміти Майдан. Вона залишилася в минулому.

Якщо ти щоденно не борешся за свої права, за свою гідність та свободу, значить, їх у тебе немає.

Ми стверджуємо:

– якщо Президент, як інститут представницької демократії, намагається підім'яти під себе вищий законодавчий орган, – це шлях до тиранії;

– якщо вищий представницький орган та призначений ним уряд, як інститут представницької демократії, перетворюють його в інструмент власного збагачення, – це шлях до тиранії;

– якщо влада відверто бреше громадянам, або говорить народові напівправду – шлях до тиранії;

– якщо більшість ігнорує та категорично відмовляється враховувати думку меншості – шлях до тиранії;

– якщо фальсифікуються вибори, скуповуються голоси, купуються місця в партійних списках – шлях до тиранії;

– якщо корупція та хабарництво, набираючи загально-державних масштабів, претендують стати частиною звичаєвої традиції у суспільстві – шлях до тиранії;

– якщо вузькими групами владоможців за змовою з олігархами приватизуються за безцінь окремі галузі промисловості, гігантські державні монополії, доведені до банкрутства ліквідні та прибуткові державні підприємства – це шлях до тиранії.

Майдан Гідності та військова і пропагандистська агресія Росії значно підняли ціну назрілих змін у суспільстві. Альтернатива змінам – рабство та втрата державності. Агресію Росії можуть зупинити лише високий, героїчний дух наших захисників та всього народу у сплаві з успіхом змін та перетворень в країні.

Минув рік після розстрілу «Небесної Сотні». Однак і нині простому, по-чиновницьки цинічно – малобюджетному громадянинові годі шукати захисту та справедливості у держави – ні в кого і ніде.

Корупція та хабарництво, які пришпилили до стовпа ганьби більшість центральної та місцевих еліт, ставлять під загрозу будь-які перетворення та є найбільшою перепоною до економічного зростання і розвитку. Гідра корупції – явище багаторівневе. Найзагрозливіше – продажність політичних, державних та громадських діячів на всіх рівнях, скуплених оптом і вроздріб олігархатом, які здійснюють діяльність на користь своїх «хазяїв» та їхнього оточення, нехтуючи суспільними інтересами. Тому така злочинна корупційна діяльність повинна бути жорстко і неоднозначно прирівняна до злочинів проти держави. Корупція в найвищих ешелонах влади в спілці з хабарництвом вибудовують непробивну стіну на шляху змін та розвитку України.

Ключове завдання правдивої, а не призначеної олігархами, національної еліти – демонтувати цю стіну. В іншому випадку її знесе народ. Вакцина від корупції – вільний громадянин, сповнений власної гідності, який щоденно відстоює своє право на свободу, створюючи навколо себе середовище нетерпимості до корупції.

«Надійним» фундаментом корупційної піраміди в нашій державі стали державні інститути, які покликані з нею боротися. Правоохоронні та контролюючі органи – прокуратура, міліція, податкова, митна служби, об'єднані в монстро-фіскальну, фінінспекція та інші контролюючі держоргани, а також суди перетворилися в стійкі організовані корумповані групи. Вони вертикально інтегровані, ієрархічні з територіально-розгалуженою структурою. Ними створені багаточисельні та впливові лобістські угрупування в представницьких органах влади усіх рівнів. З часом їхня корупційна діяльність криміналізувалася: усунення та фізичне знищення державних і громадсько-політичних діячів, журналістів, правдошукачів, які стали загрозою їхній безкарності. Слід визнати, що однією із мотивацій наказу на розстріл беркутівцями беззбройних майданівців була реальна загроза керованій політичною верхівкою державно-корупційній системі.

Ключовою ланкою цього замкнутого корупційного кола є МВС (репресивне дітище сталінізму, близнюк НКВС, опорна милиця Кучми, репресивна рушниця Януковича), податкова та суддівська системи. Проста зміна керівництва в цих структурах малоефективна. Єдиний шлях їхнього реформування – повна ліквідація, звільнення працівників та відкритий конкурс набору на роботу в новостворювані структури, з використанням найсучасніших методів психоаналізу та тестування.

Ключовою складовою реформування монстрів МВС та ДФС повинна стати також реструктуризація через ліквідацію. Всеохоплюючі функції МВС необхідно спеціалізувати окремо в новостворених Міністерстві поліції (охорона громадського порядку) та Державній (національній) кримінальній поліції. Функції ж попередження та виявлення економічних злочинів (несплата податків, фінансові махінації, в т.ч. і з цінними паперами), які курує ДДСБЕЗ (спадкоємиця ОБХСС) та які пересікаються з завданнями податкової поліції, передати останній, реформувавши її за аналогічною до МВС схемою: ліквідація – реструктуризація – повне кадрове оновлення.

Особливої уваги потребує ДАІ – народна назва ДАЙ – символ хабарництва, систематичного приниження гідності мільйонів автомобілістів. Структура ДАІ у своєму нинішньому вигляді остаточно сформувалася 1975 року. Бо племіннику по лінії дружини генсека КПСС Л. Брєжнєва необхідно було присвоїти звання генерала армії. Зауважимо, що до 1975 року функції ДАІ виконували відділи регулювання управління рухом (ОРУР) в обласних управліннях МВС. Невдала спроба Президента Віктора Ющенка ліквідувати цей атавізм СРСР повинна знайти своє логічне завершення через остаточну ліквідацію ДАІ та передачу функцій ОРУР службі регулювання та управління рухом Міністерства поліції.

На часі – повернення статусу-кво Національній гвардії України, виведення її із складу МВС, підготовка та прийняття окремого закону про НГУ щодо відновлення та вдосконалення функцій, які вона виконувала до свого розпуску у 2000 році з можливим прямим підпорядкуванням парламенту. В пригоді тут може стати досвід діяльності Національної гвардії в США та Іспанії, жандармерії у Франції, карабінерів в Італії та Чилі та аналогічних підрозділів в інших країнах.

Важливе антикорупційне завдання та шлях до повернення гідності частині громадян, які волею долі опинилися в місцях позбавлення волі, – реформування Пенітенціарної служби. Адже мало хто із простих громадян знає, що Пенітенціарна служба України – це не лише в'язниці та в'язні, а й 55 тисяч озброєних працівників, які носять військову форму і погони, чисельний підрозділ спецназу. Сьогодні охорона зовнішнього периметру та внутрішня контрольно-охоронна служби підпорядковуються одному керівникові – начальнику виправного закладу. Така організація провокує та полегшує умови для організації незаконного трафіку заборонених предметів і речовин, в першу чергу, алкоголю та наркотиків. Вирішенню проблеми сприяло б створення окремої контрольно-охоронної служби, підпорядкованої директору тюрми в системі юстиції (Мін'юст). Окремо – самостійної державної воєнізованої структури – охоронно-конвойного корпусу, який на рівні окремого виправного закладу підпорядковується старшому офіцеру та відповідає за охорону, технічні заходи, пов'язані з функціонуванням периметру, режим його перетину.

Певним гарантом зміцнення національної безпеки та зниження корупційних ризиків є розвинений громадський контроль. Тому без широкої громадської ініціативи, як прояву громадянської гідності та зрілості, – неефективними будуть жодні реформи. Фактором сприяння громадській активності може стати створення при Верховній Раді України Національної комісії громадянського контролю за реформуванням та розвитком Збройних Сил України. Вона покликана зосередитися на генеруванні ідей та контролі в чотирьох напрямках: права людини, санітарно-епідеміологічний стан, утримання матеріально-технічної бази та ефективне використання фінансів. До її складу повинні входити виключно незалежні авторитетні люди з числа громадських діячів та активістів, заглиблених у проблематику.

Перед українською елітою, кожним громадянином стоїть надважлива мета – в умовах військової агресії Росії та постянуковичівської фінансово-економічної розрухи радикально змінити країну. Наше спільне майбутнє залежить від кожного з нас. Пам'ятаймо – кожен з нас під пильним громадським контролем «Небесної сотні» і за кожну свою дію чи бездіяльність доведеться рано чи пізно відповідати.

Олекса КАЛИНА,
м. Київ

АКЦЕНТИ

НА ДОНБАСІ ВОЮЄ РОСІЯ

Російські генерали беруть участь у конфлікті на Донбасі – посол США.

США мають докази того, що російські генерали беруть участь у бойових діях на сході України. Про це заявив посол США в Україні Джефрі Пайєтт в ефірі телеканалу «Інтер».

«Ми вважаємо, що російські генерали беруть участь у конфлікті на Донбасі, і що російські офіцери командують тактичними воєнними операціями на Донбасі. Ми знаємо, що Росія використовує сучасні електронні системи наведення ракет класу «земля-повітря», – зазначив посол.

«Ми знаємо, що регулярні частини російської армії брали участь у захопленні Дебальцева, воєнних діях, які тривали вже після того, як мінська угода мала набути чинності. Росія поставила сотні і сотні одиниць важкого озброєння з грудня, з моменту тиші, зокрема й ті, що використовувалися в атаці на Дебальцеве», – наголосив американський дипломат.

Він додав, що «цей конфлікт може зупинити один телефонний дзвінок – дзвінок президента Путіна».

Росія заперечує свою участь у конфлікті на Сході України, хоч про докази російської військової присутності заявляло й українське керівництво, і самі військові, і волонтери, і представники країн Заходу.

ЕНЕРГОБЕЗПЕКА

КРЕМЛЬ ПРОТИ WESTINGHOUSE – ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ РОСІЙСЬКОМУ ПАЛИВУ

Наталка ПРУДКА

Цілеспрямований рух України в напрямку енергетичної незалежності від Росії в черговий раз зумовив шалений опір з боку кремлівських спецслужб. Монополію Росатому на ринку ядерного палива нашої держави порушила транснаціональна компанія Westinghouse.

Приводом для чергової хвилі «чорного» піару, організованого спецслужбами Кремля, стала новина про те, що на початку березня, після майже трирічної перерви знову почнуть завантажувати касети модернізованого американського палива в реактор 3-го енергоблоку Южно-Української АЕС. Про це повідомив голова Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) Сергій Божко, а згодом інформація з'явилася і на сайті «Енергоатома».

Чим ближче до завантаження палива Westinghouse, тим гостріша боротьба розгортається на шпальтах українських видань щодо непридатності паливних касет ТВЗ-W для реакторів радянського дизайну ВВЕР-1000.

Під атаку російських спецслужб потрапив також і проект побудови Централізованого сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦССВЯП) за технологією американської HoltecInternational в зоні Чорнобильської АЕС. Заплановане до спорудження сховище прийматиме на зберігання відпрацьовані на АЕС також і паливні збірки компанії Westinghouse.

Нині всі українські АЕС (крім Запорізької АЕС) вивозять відпрацьоване паливо в Росію на тимчасове зберігання та переробку, але зрозуміло, що росіяни ніколи не приймуть американські збірки. Саме тому Україна вже понад 10 років намагається збудувати своє сховище, хоча цей проект, як і ліцензування палива Westinghouse, в останні роки штучно гальмувався прокремлівською владою. Але це вже тема іншої розмови.

Цілком зрозуміло, що росіяни намагаються зберегти свої монопольні позиції на ринку ядерного палива в Україні, загальний обсяг якого в 2014 році сягнув $628 млн. Але вже з 2010 року компанії ТВЕЛ довелося уступити частину ринку шведському підрозділу компанії Westinghouse.

Ще $200 млн. Україна щороку платить росіянам за вивезене на тимчасове зберігання та переробку в Росію відпрацьоване паливо з 7-ми блоків АЕС (на Запорізькій АЕС збудоване власне сховище). Як тільки «Енергоатом» збудує спільно з Holtec сховище в зоні Чорнобильської АЕС, росіяни повністю втратять і цей сегмент ринку.

ОДНОЧАСНА ЕКСПЛУАТАЦІЯ ЯДЕРНОГО ПАЛИВА ВІД РІЗНИХ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ

На атомних електростанціях високорозвинених країн досить часто використовують ядерне паливо різних виробників. «Прикладом може служити АЕС Ловізія в Фінляндії, де на енергоблоці ВВЕР-440 успішно експлуатувалося паливо двох постачальників – з Росії та Англії», – наголошує Сергій Божко.

Нині на третьому енергоблоці ЮУАЕС завершується експлуатація низки касет компанії Westinghouse, які відпрацювали повний цикл паливної компанії (майже 4 роки). За весь час експлуатації американських касет ТВЗ-W не було зафіксовано жодного випадку розгерметизації.

«Це добрий показник, чого, на жаль, не можна сказати про паливо російської компанії ТВЕЛ, тому що були випадки його розгерметизації. Це можна було побачити, коли паливо вже завантажили в реактор, закрили кришку, після чого почалася експлуатація. Якщо зростає активність першого контуру реактора, потрібно бити тривогу. Були навіть випадки зупинки енергоблоків, доводилося перезавантажувати паливо, й шукати розгерметизовані касети. А з паливом Westinghouse в нас таких проблем не було», – повідомив пресі Сергій Божко.

Можливо, саме це стало причиною, що «Енергоатом» відклав рішення про запровадження модернізованого російського палива ТВСА-12 – завантаження дослідної партії планувалося в 2014 році. «Необхідно додатково вирішити з ВАТ «ТВЕЛ» питання щодо довготривалого сухого зберігання відпрацьованого палива ТВСА-12 та отримати звіт референтного досвіду використання цих касет на першому енергоблоці Калінінської АЕС (Росія). Вищезгадані документи розглянули в ДП «Енергоатом» і спрямували до ВАТ «ТВЕЛ» на доопрацювання», – повідомляє «Енергоатом» на своєму сайті.

Не зважаючи на вищенаведені факти, спецслужби країни-агресора вже декілька років поспіль ведуть брудну інформаційну війну, залякуючи українців другим Чорнобилем. Але приховати порушення або збої в роботі АЕС неможливо, оскільки їх постійно контролюють міжнародні організації, які миттєво передають інформацію про порушення до МАГАТЕ.

До цієї боротьби російські спецслужби підключили ще й «нову владу в ДНР» в особі заступника голови так званого «народного совета ДНР» Дениса Пушиліна, який заявив, що, нібито, радіаційний фон в районі Запорізької АЕС перевищує допустимий рівень в 14 разів. Терорист стверджує, що причиною цього стала зупинка 28 листопада 2014 року 3-го енергоблоку станції, нібито, «після невдалої спроби заміни стержневих блоків російського палива на вироби американської Westinghouse». Це дезінформація, адже американське паливо на ЗАЕС ще навіть не завозили!

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПАЛИВА ТВЗ-W ЗУПИНИЛИ ШТУЧНО

Історія з експлуатацією паливних касет Westinghouse нагадує справжній детектив. У той час, як проплачені кремлівськими спецслужбами публікації оскаженіло намагаються переконати народ в непридатності американського палива для радянських реакторів ВВЕР-1000, в третьому енергоблоці Южно-Української АЕС четвертий рік поспіль поруч з російськими паливними збірками без жодного зауваження продовжують працювати 66 американських касет ТВЗ-W.

Тобто триває успішна дослідно-промислова експлуатація ТВЗ-W, розпочата ще 2011-го року (цикл роботи ядерного палива 4 роки), і вони продовжують залишатися герметичними, чого не скажеш про російське паливо. Під час експлуатації палива російського дизайну ТВСА протягом 2010–2011 років встановлено, що частота їх розгерметизації коливалася від 0,5 до 1 відсотка. А це вже небезпечно для оточуючих. Але жодного разу інформація про цю небезпеку не просочилася в пресу.

Американські паливні збірки залишилися працювати в реакторі після скандалу 2012 року, штучно розіграного російськими спецслужбами, але не без допомоги «п'ятої колони», що супроводжує цей проект і на ЮУАЕС, і в ДІЯРУ та і в самій дирекції ДП «НАЕК «Енергоатом» в Києві. А тих, хто відверто захищав якість американського палива, звільняли з роботи. Дехто стверджує, що саме за це влітку 2012-го звільнили президента «Енергоатома» Юрія Недашковського.

За допомогою «чорного» піару конкуренти намагалися витіснити американців з українського ринку. За тодішньої влади їм це вдалося: процес ліцензування зупинили майже на 3 роки. Як виявилося, були подряпані дистанціюючі решітки під час перевантаження касет ТВЗ-W (їхня довжина – 4,5 метра). Але розгерметизації твелів з ядерним паливом не було, а це головний критерій якості та безпечної експлуатації, чого не скажеш про російські паливні збірки.

Лише восени 2014 року, тобто, через два з половиною роки після виявлення подряпин на дистанціюючих решітках паливних збірок, позитивна експертиза ДІЯРУ поклала край намаганням російських спецслужб довести, що американські збірки нібито непридатні для ядерних реакторів радянського дизайну ВВЕР-1000. Тоді ж ДІЯРУ зняла заборону на ввезення в Україну партії палива компанії Westinghouse.

Політичні зміни в державі та військова агресія з боку Росії змусили владу прискорити запровадження альтернативного палива для наших АЕС. В цей кризовий для держави період атомна енергетика стала найпотужнішою цитаделлю в порятунку держави від енергетичного голоду. За даними ДП «Енергоринок», частка АЕС вже сягнула майже 58 відсотків у загальній структурі виробництва електроенергії в нашій державі – це на 13 відсотків більше порівняно з 2013 роком.

Щоправда, міністр енерговугілля, точніше, інвестиційний банкір Володимир Демчишин заявив про наміри скоротити 20 тисяч працівників (з 35 тисяч працюючих) атомно-енергетичного комплексу. Якщо уряд вчасно його не зупинить, не минути колапсу не лише в цій високотехнологічній галузі, але й загалом в енергетиці України. Таку заяву Демчишина можна кваліфікувати як державну зраду.

Хоча потрібно віддати належне, що російський ТВЕЛ поки що залишається основним і поки що надійним постачальником ядерного палива. Присутність американського палива поки що обмежили лише одним енергоблоком на Южно-Українській АЕС. Але ніхто не може гарантувати, що в форс-мажорних умовах ТВЕЛ і надалі залишатиметься надійним партнером.

Цілком очевидно, що спільний з американцями проект штучно стримується, адже згідно з підписаним в 2008 році (згодом пролонгованим до 2020 р.) контрактом між НАЕК «Енергоатом» та шведським підрозділом WestinghouseElectricSweden AB було передбачено поставку палива протягом 2011–2015 років для щорічних перезавантажень від 3-х до 6-ти енергоблоків.

Світовий досвід свідчить: атомна енергетика держави не повинна залежати лише від одного постачальника. Для України – це питання енергетичної безпеки, що особливо проявилося в умовах глибокої економічної кризи.

ТАЄМНИЦІ РОЗГОЛОШЕНО

На тлі суцільного оббріхування якості американського палива у пресі логічно постає питання, чому ж досі представники атомної галузі замовчували справжню причину подряпин на американських конструкціях? А виникли вони тому, що в активній зоні реактора перебували викривлені твели російських ТВСА, що стояли поруч. Це й спричинило дрібні подряпини на сусідніх, менш жорстких американських конструкціях.

Тепер же в реактор завантажать модернізовані паливні касети Westinghouse ТВЗ-WR. Решітки, що їх підтримують у вертикальному положенні, зробили більш жорсткими, щоб у разі чого, вони витримали натиск, якщо в активній зоні знову появляться викривлені паливні твели. Сергій Божко обіцяє, що «після завершення дослідної експлуатації, якщо не буде проблем, поставки ядерного палива Westinghouse будуть здійснені й на інші блоки». Коли це станеться та в яких обсягах, чиновник не розголошує. Водночас агресія Росії набирає оберти.

Наприкінці 2014 року прем'єр Арсеній Яценюк оприлюднив інформацію про підписаний в Брюсселі контракт з Westinghouse про розширення поставок ядерного палива до 2020 року. Можливо, це стане новим імпульсом для розвитку вищезгаданого комерційного контракту між «Енергоатомом» та WestinghouseElectric-SwedenAB, який, нагадаю, передбачав забезпечувати американським паливом від 3-х до 6-ти реакторів типу ВВЕР-1000. Хоча й незрозуміло, чому на сайті «Енергоатома» сказано про завантаження лише трьох енергоблоків. Може, знову передумали розширювати співпрацю з Westinghouse?

Згідно з контрактом, на першому етапі на американському паливі мали працювати два енергоблоки на ЮУАЕС і один – на ЗАЕС. Згодом на паливо ТВЗ-W планували перевести шість енергоблоків. До речі, в 2011-му році в Швеції вже виготовили паливо й для 5-го енергоблоку Запорізької АЕС, але його відправку в Україну в останній момент зупинили, адже 2012 року були виявлені подряпини на дистанціюючих решітках на ЮУАЕС.

Тоді перший заступник голови ДІЯРУ – головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки України Михайло Гашев заявив: «Я вже підписав заборону на використання касет Westinghouse. Тому паливо, яке планували завантажити в активну зону реактора 3-го енергоблоку ЮУАЕС та 5-го блоку на ЗАЕС, буде відправлено на доопрацювання на завод в Швецію».

З приходом нової влади Михайло Гашев був звільнений з посади під час першої хвилі люстрації. Тепер він став радником міністра Володимира Демчишина, який планує повальне скорочення працівників АЕС України.

Газета «Нетішинська самооборона», що виходить в місті-супутнику Хмельницької АЕС, де колись розпочалася трудова біографія Михайла Гашева, звинуватила його в тому, що, цитую, «під тиском Росії та злочинного уряду Януковича-Азарова інспекція (ДІЯРУ) «прибрала» американське паливо із України, чим фактично зупинила програму диверсифікації». На переконання автора, це і стало причиною необгрунтованого підвищення Росією на 10 відсотків вартості російського ядерного палива.

Ціна ядерного палива завжди була комерційною таємницею. Проте відомо, що наявність двох постачальників палива на ринку України зробила російський ТВЕЛ більш лояльним і в ціновій політиці, і у підвищенні якості послуг та покращенні характеристик палива.

РЕТРОСПЕКТИВА ПРОЕКТУ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ЯДЕРНОГО ПАЛИВА

Відразу після проголошення незалежності, Держкоматом України зайнявся пошуком альтернативних постачальників ядерного палива для наших АЕС. Одним з напрямів пошуку була американська компанія Westinghouse з її технологією виготовлення ядерного палива для реакторів PWR у штаті Південна Кароліна.

Компанія Westinghouse має американське коріння, але з часом вона стала транснаціональною – її активами володіють, крім США, Японія та Казахстан.

Закінчення на 6-й стор.

ЕНЕРГОБЕЗПЕКА

КРЕМЛЬ ПРОТИ WESTINGHOUSE – ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ РОСІЙСЬКОМУ ПАЛИВУ

Компанії належить понад 26 відсотків світового ринку ядерного палива – Westinghouse посідає друге місце після французьких компаній AREVA (30 відсотків). Потім іде компанія GNF(США, Японія) та російський ТВЕЛ – їм належить по 17 відсотків ринку.

Протягом 1995–1996 років Держкоматом провів тендер на вибір компанії для виробництва власного ядерного палива для реакторів ВВЕР-1000 АЕС України. В тендері брали участь 3 компанії: Westinghouse (США), ABB (Швейцарія) і російський ТВЕЛ. Перемогли росіяни, американці були на другому місці.

В рішенні тендерного комітету тоді записали, що в разі невиконання компанією ТВЕЛ своїх зобов'язань, переможцем тендеру автоматично стає Westinghouse. Росіяни до цього часу так і не виконали своє зобов'язання з налагодження виробництва ядерного палива, але Westinghouse так і не зробили переможцем.

З метою диверсифікації поставок ядерного палива для ВВЕР-1000 АЕС України між Держкоматомом України та компанією Westinghousев в 1996 році було підписано Програму науково-технічної підтримки для проектування ядерно-паливного циклу, аналізу безпеки та ліцензування палива компанії Westinghouse. Тоді ж запланували створити науково-технічний центр з проектування та експлуатації активної зони реактора, оптимізації паливних циклів в Україні, навчання персоналу в США, виготовлення альтернативних паливних касет.

На реалізацію таких задумів Конгрес США виділив кошти в обсязі $30 млн., які згодом були збільшені до $50 млн. У Міненерго США провели тендер (до складу тендерної комісії увійшли й представники Міненерго України) з метою вибору виконавця вищезгаданої програми. Переможцем визнали Westinghouse.

З метою втілення проекту в життя, в 1998 році було підписано Угоду Україна – США щодо мирного використання ядерної енергії. В 2000 році стартував проект диверсифікації поставок палива в Україну, який назвали «Проект кваліфікації ядерного палива».

Закінчення. Початок на 5-й стор.

«ЯДЕРНЕ ПАЛИВО WESTINGHOUSE НАВІТЬ КРАЩЕ, НІЖ РОСІЙСЬКЕ...»

Протягом 1999–2000 років було створено Центр проектування активних зон на базі Національного наукового центру „Харківський фізико-технічний інститут". Його співробітники разом із співробітниками ДП «НАЕК «Енергоатом» та Южно-Української АЕС протягом трьох років навчалися в США.

Коштом американської сторони Україна отримала науковоємні технології з проектування ядерного палива, активних зон реакторів, аналізу безпеки, ліцензування та використання ядерного палива. Все йшло згідно з затвердженим планом.

У 2005–2010 роках успішно здійснювалася дослідна експлуатація шести американських збірок (протягом 4-х паливних компаній) на енергоблоці №3 ЮУАЕС, які працювали поруч з російськими касетами, що завершилося в 2008 році підписанням вищезгаданого комерційного контракту з американцями. В серпні 2009-го американці виготовили 42 паливні касети для 3-го блоку ЮУАЕС (уран придбала українська сторона), які згодом були повністю завантажені в реактор.

В 2011 році вже на комерційних умовах американське паливо завантажили ще й на другий енергоблок ЮУАЕС. Дослідна експлуатація на двох блоках ЮУАЕС проходила успішно – там не було розгерметизації палива, про що так активно галасують кремлівські «голуби миру».

Головний інженер проекту Центру проектування активних зон НТЦ «Ядерно-паливний цикл» «Харківського фізико-технічного інституту» Скіф Абдулаєв, який від самого початку забезпечував програмний супровід експлуатації американського палива на ЮУАЕС, згадує:

«Скажу чесно, коли проект розпочинали, ніхто не вірив, що паливо Westinghouse колись таки завантажать у російський реактор ВВЕР-1000, адже цей ринок був недоступним. Наприклад, американці привезли на ЮУАЕС гідравлічний стенд з метою виміряти гідравлічні характеристики російської паливної збірки – щоб забезпечити сумісність роботи американських та російських паливних збірок. Однак цей стенд простояв 3 місяці, але так і не дозволили поставити російську збірку для вимірювання її параметрів з метою почати проектування. Це було на початку проекту в 2000 році і все це коштувало компанії Westinghouse приблизно $5 млн».

2003 року проект практично зупинили, але згодом знову відновили. Найскладніше було отримати достовірні дані про активну зону реактора. «В той час не лише від росіян, але й від «Енергоатома» не можливо було отримати офіційні дані, щоб компанія Westinghouse почала проектувати паливні касети. Зрозуміло, що ризик був високий, працювати було дуже складно», – каже АкіфАбдулаєв.

За його словами, «ядерне паливо компанії Westinghouse за деякими характеристиками навіть краще, ніж російське. Це паливо може працювати в маневреному режимі, потужність енергоблоку в нічний період, коли потреба в електроенергії різко падає, можна розвантажувати на 75 відсотків. Крім того, у американського аналога вища ємність урану, що дозволяє оптимізувати, тобто, робити гнучкі паливні цикли – 12, 18 чи 24 місяці. Поки що використовуємо 12-ти місячний цикл роботи», – сказав Скіф Абдулаєв.

До речі, російське паливо також намагалися зробити маневровим – відповідні роботи здійснювались на Хмельницькій АЕС, але не вийшло.

Тепер все позаду, дослідна експлуатація американського палива підтвердила успішність цього проекту. Створений Науковий центр в Харкові може аналізувати ядерне паливо будь-якого виробника. Це знадобиться, якщо Україна захоче купувати паливо не лише в Росатомі, чи Westinghouse, але й у інших виробників.

Довідка:

Протягом 2014 року на атомних електростанціях України було зафіксовано 10 незначних порушень, які за міжнародною шкалою ядерних і радіологічних аварій та інцидентів INES були нижче значення «0», тоді як аварія на Чорнобильській АЕС за цією шкалою прирівнюється до найвищого значення «7». Тому ніякого підвищення радіоактивного фону, як про те пишуть за вказівкою російських спецслужб, на атомних станціях не було.

Наталка ПРУДКА

НА ПУЛЬСІ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДОНБАСУ

В актовому залі Львівського історичного музею відбулася презентація географічно-історичної мапи «Україна. Донбас».

Ця мапа побачила світ завдяки науково-виробничій фірмі «Карти і атласи» та Благодійному фонду «Україна-Русь» (голова Ростислав Новоженець). Цінність поданого матеріалу на мапі авторським колективом важко переоцінити. Голова Благодійного фонду виголосив вступне слово і люб'язно представив присутнім на презентації авторський колектив. Свою працю презентували автор-упорядник – Володимир Грицеляк, відповідальний редактор – Ігор Дикий, науковий редактор – доктор географічних наук Іван Ровенчак.

На аркуші в центрі розташована мапа українського Донбасу із сучасними і дорадянськими назвами населених пунктів, датами їх заснування, а також подано дві діаграми національного складу населення за переписами 1926, 1989, 2001 років – відповідно Донеччини і Луганщини. По периметру на аркуші розміщені також портрети і короткі історичні довідки видатних діячів з Донбаського краю: поета Володимира Сосюра, державного діяча УРСР Миколи Скрипника, дисидентів Олекси Тихого, Миколи Руденка, співака Анатолія Солов'яненка, глави УПЦ КП Філарета. Подано також шість врізних карт: козацької доби, періоду УНР, УРСР, сучасного періоду з врахуванням окупаціі терористами за підтримки російських загарбників. Вміщено також історичні довідки про походження назви Донбас, про етапи заселення краю, про розвиток промисловості, про проведення антитерористичної операції.

Серед присутніх можна було помітити представників громадськості, депутатів міської ради, політиків, науковців, журналістів. Зокрема, у залі був голова товариства «Лемківщина», голова Центру національного відродження, кандидат історичних наук Микола Посівнич. У своїх виступах присутні дали високу оцінку виданню, відзначили ексклюзивність, актуальність та стислість поданого матеріалу.

Голова Секретаріату ЛОО КУН Ігор Данилиха висловив велику вдячність авторському колективу та відзначив, що поданий матеріал є саме тою квотою з опрацьованого історично-документального масиву, який добре вписаний у формат видання і ефективно інформує читача. Він також висловив побажання, що в умовах інформаційної війни такі видання необхідно видати і російською мовою для кращого засвоєння споживачем цінного матеріалу. На підтримку цієї ідеї виступив також голова товариства «Лемківщина», в також науковець з Німеччини, який зазначив, що такі праці заслуговують бути перевиданими і німецькою, і англійською, адже для європейців ми, на жаль, залишаємося неідентифікованими і маловідомими.

І. СИВИЙ

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«УКРАЇНСЬКА ІДЕЯ» ВАСИЛЯ ІВАНИШИНА

24 лютого в приміщенні музейно-патріотичного центру Конгресу Українських Націоналістів відбулася презентація перевидання книги засновника ВО «Тризуб» ім. С. Бандери, полковника, видатного українського ученого-літературознавця ,доктора філологічних наук, культуролога і публіциста, Василя Іванишина «Українська ідея».

Представляли книгу Петро Іванишин, професор, доктор філологічних наук та Олег Баган, керівник Науково-ідеологічного Центру ім. Дмитра Донцова. В тісному колі націоналістів організатори заходу розповідали про видання, про самого автора, та, звичайно, про націоналізм.

На захід завітав Голова ОУН Богдан Червак, який зазначив, що Василь Іванишин був його вчителем, авторитетом та духовним наставником. Першою людиною, котра сподвигла до написання книг, до творчого розвитку, до поширення націоналістичних ідей.

Також на презентації книги були присутні і члени Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів – Віктор Сердулець та Ігор Рудник, сотник 34-ої сотні Майдану Революції Гідності.

Зазначимо, що всі промовці з великою щирістю та повагою говорили про Василя Іванишина, як про велику і вагому людину.

Редактором та упорядником книги є син друга Василя Іванишина, професор Петро Іванишин. Наразі суспільство має високий запит на пізнання націоналізму, тому «Українська ідея» є саме тією книгою, котра може відповісти на численні питання, серед яких такі основні як що ж таке український націоналізм насправді і куди він рухається.

Також говорили про те, що націоналісти не мають бути колесами в чужому возі. Національна ідея має бути в головах політиків, які знаходяться при владі, адже брак елементарної освіти з історії українського націоналізму – це суттєва проблема, через яку врешті зараз Україна має війну, економічну кризу та низку інших проблем. Маємо вірити в себе, в нашу націю і спиратись на власні сили.

Петро ІВАНИШИН під час презентації

Керівник Науково-ідеологічного центру імені Д.Донцова Олег Баган наголосив, що національну ідею звикли розповсюджувати як екстремістську, агресивну. Так її продовжують сприймати і досі. Заслуга Василя Іванишина саме в тому, що він зумів аргументовано розбити в своїх працях ряд міфів стосовно націоналістичної ідеології. В його творах проглядається традиціоналізм, волюнтаризм, і чітко сформована національна ідея. Ідея Ордену, що є вищим за партію та розгляд націоналізму як філософії любові до нації, як органічний захист свого, національного, а не ненависть до чужого.

Прес-служба КУН

ПОДВИЖНИЦІ

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ-ДЕРЖАВНИЦІ

Василь ШПІЦЕР

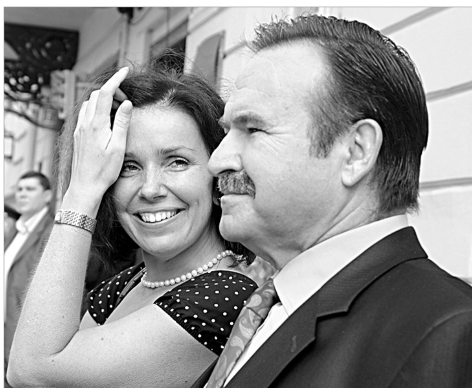
Хоч-не-хоч, правильно це чи ні, але день 8 Березня у нас сьогодні є державним святом. Хоча українці здавен вшановували жінок у День Матері, православні вітають українських жінок на Свято християнок (відмічається у другу неділю після Великодня), маємо й Свято Українських Героїнь, проте комуністи нав'язали нам започаткований Кларою Цеткін День Жінки, від якого наша влада ніяк не бажає спекатися (добре, що хоч перестали святкувати Жовтневий Більшовицький Переворот).

На цю тему написано вже немало, я ж хотів би показати жінок-українок, що ввійшли в історію як державні діячки. А були серед них і правительки могутніх держав та імперій, і видатні політики, і творчі особистості, і жінки-воїни. Ще в сімнадцятому столітті, коли в інших державах грамоти, бувало, не знали навіть королі, секретар Антиохійського патріарха Павло Алепський писав про Україну: «У кожному місті багато дітей, і всі вміють читати, навіть сироти (вдів та сиріт у цій країні дуже багато, їхніх чоловіків і батьків було вбито у безперервних війнах)… По всій землі русів ми помітили одну причудову рису, що викликала наш подив: усі вони, за винятком дуже небагатьох, навіть більшість їхніх дружин та доньок, уміють читати».

У всі часи українська жінка була не лише дружиною та матір'ю. Насамперед, вона була берегинею сім'ї, роду, української нації. На ній було домашнє господарство, виховання дітей, в тому числі навчання традицій і грамоті, фактично вона була главою сім'ї. Чоловіки виконували важку фізичну роботу – полювали, будували, орали, косили – рештою опікувалася жінка. Тому й не дивно, що українки в разі потреби могли успішно брати на себе найскладніші державницькі місії. Неможливо в одній короткій статті оповісти про всіх наших славних жінок-державниць, але постараюся показати декого з них як приклад і як підтвердження величі української жінки.

Княгиня Ольга – після загибелі чоловіка протягом півтора десятиліття правила могутньою державою Київська Русь. Придушила бунтівні настрої деревлян, впорядкувала збирання данини, облаштувала представництва (погости) по всій Русі, що дозволило централізувати і зробити сильною київську владу. Користувалася великою повагою у правителів сусідніх держав. Під час відвідин Константинополя настільки вразила своїм розумом і красою імператора Костянтина, що він запропонував їй одружитися, але вона м'яко й дипломатично відмовила. У 957 році прийняла християнство і робила перші кроки для запровадження його в Київській Русі. Виростила сина Святослава – справжнього козарлюгу, якого візантійський історик Лев Діакон описує такими словами: «Показався і Святослав, що приплив на ріці на скіфському човні; він сидів на веслах і веслував разом із наближеними, нічим не відрізняючись від них. Ось якою була його зовнішність: помірного росту, з кошлатими бровами і ясно-синіми очима, з негустою бородою, з густим, дуже довгим волоссям над верхньою губою (вусами – **В. Ш.**). Голова в нього була зовсім гола, але з одного боку її звисало пасмо волосся (оселедець – **В.Ш.**), міцна потилиця, широкі груди. В одне вухо його була вдіта золота сережка. Одежа його була біла і відрізнялася від одежі його наближених тільки чистотою».

Син княгині Ольги вчинив низку переможних походів, підкорив волзьких болгар, аланів, радимичів, в'ятичів, значно розширивши територію держави. Він переміг у битві з хозарами, раз і назавжди ліквідувавши одвічну напасть Київської Русі – державу Хозарський каганат. Деякі історики стверджують, що далекий нащадок кагана тієї держави Лазар Мойсеєвич Каганович відімстив нащадкам Святослава, влаштувавши в Україні Голодомор 1932–1933 років, протягом якого голодною смертю загинули мільйони українців. Щоправда, небесні сили наслали лихо на винуватця цього злочину проти українського народу – дали Кагановичу довгий вік, щоб він побачив і покарання інших народів, і розпад більшовицької імперії, і утворення Незалежної України.

Автор з депутатом Львівської міської ради Роксоланою ЛЕМИК – племінницею славного Миколи Лемика

Анна Ярославна (дочка Ярослава Мудрого) – дружина французького короля Генріха I, королева Франції, мати майбутнього короля Філіпа I, прабабця майже 30 французьких королів.. Вона здобула гарну освіту, привезла у Францію високу культуру, за що її тут поважали й шанували. Після смерті Генріха вдало правила неспокійною у той час Францією, підписувала документи і державні акти, на одному з них зберігся її підпис кириличним письмом – він є найстаршим існуючим зразком староукраїнського письма. Збереглися також листи, що писали до неї Папи Миколай II і Григорій VII, в яких відзначали доброту, благодійність, побожність Анни. Папа Миколай II просив її впливати на свого чоловіка Генріха I.

Анна прибула до Франції як наречена короля не тільки з гідним дочки київського князя Ярослава Мудрого віном, але привезла також Реймське Євангеліє, написане слов'янською мовою, на якому французькі королі присягали на вірність понад шість століть.

Роксолана (Анастасія, донька отця Лісовського – священика з Рогатина) – дружина Сулеймана I Пишного, султана Османської імперії. Мала неабиякий вплив на нього і, відповідно, на всю Османську імперію. Народила п'ять синів і дочку, один з синів став султаном Селімом II.

Вона була не тільки красунею, але й для свого часу високоосвіченою, ерудованою жінкою, розумілася в мистецтві і державних справах. Приймала іноземних послів, відповідала на послання іноземних правителів, впливових вельмож та художників. У дні розлуки листувалася з чоловіком перською і арабською мовами, збереглося сім її листів до Сулеймана. Своїм коштом будувала мечеті, школи, лікарні, лазні, караван-сараї.

Похована в мавзолеї, збудованому на подвір'ї мечеті Сулеймана, поруч поховали й Сулеймана I Пишного. Таких почестей не удостоїлася жодна із дружин султанів за всю історію Османської імперії. Мечеть і мавзолей збереглися до наших днів і їх часто відвідують туристи з усього світу.

Життя і діяльність Роксолани привернули увагу численних митців не тільки турецьких та українських, але й в усьому світі. Їй присвячено немало творів у літературі, образотворчому мистецтві, музиці, кіно, театрі. Її іменем в Україні названі площі, вулиці, музичні ансамблі, а в Рогатині встановлений бронзовий пам'ятник.

Марина Мнішек – дружина московського царя Дмитра Іоановича, донька старости самбірського і львівського Юрія Мнішека, була помазана на царицю Росії. У Вікіпедії про неї читаємо: «Дмитро повернувся до Самбора, де з Юрієм Мнішеком зайнявся підготовкою походу на Москву. 26 травня 1604 року вони уклали контракт, за яким у випадку коронації Дмитра на царя Мнішек погоджувався на його одруження з своєю донькою Мариною. У червні 1605 року Дмитро Іоанович став царем. 27 листопада 1605 року єпископ краківський одружив Марину з Дмитром I заочно. У квітні величезний кортеж Марини Мнішек з двома тисячами гостей перетнув кордон Московського царства, і 12 травня вони урочисто в'їхали до Москви. Через тиждень вона взяла шлюб з царем Дмитром Іоановичем в Успенському соборі Кремля і була першою помазана на царицю патріархом Ігнатієм (якщо врахувати, як московити зараз називають свою державу, то самбірчанка Марина Мнішек стала царицею Росії – **В. Ш.**). На весіллі вперше у Москві, було подано на стіл європейські страви: телятину, подано індивідуальні тарілки гостям і виделки».

А ось що пише про Марину Мнішек російська Вікіпедія: «…коронованная как русская царица (единственная женщина, коронованная до Екатерины I). Активно участвовала во всех основных событиях Смутного времени. В 1605 году Марина Мнишек впервые привезла в Россию вилку. На свадебном пиру в Кремле Марина с вилкой шокировала русское боярство и духовенство – раз царь с царицей едят не руками, а какой-то рогатиной, значит, они не русские и не монахи, а порождение дьявола. Честолюбивая и властная. Умела читать и писать. От Марины сохранились многочисленные письма к отцу, королю и Папе Римскому. Известен и так называемый «Дневник Марины Мнишек» (цікаво, чи багато боярынь-московитянок на той час уміли читати і писати подібно до дочки самбірського старости? – **В. Ш.**).

Леся Українка – письменниця, перекладач, культурний діяч. Багато зробила для розвитку, поширення, підвищення рівня та значимості української літератури. Також працювала в ділянці фольклористики, рятуючи національну культурну спадщину від антиукраїнських діянь російської царської влади. З її голосу записано 220 народних мелодій.

Дочка відомої української письменниці Олени Пчілки, племінниця видатного історика, філософа, громадського і політичного діяча Михайла Драгоманова Леся Українка також брала активну участь в українському національному русі.

Олена Степанівна (Олена Степанів) – український історик, громадська та політична діячка. Походила зі священичої родини. Чоловік Роман Дашкевич був громадським, політичним і військовим діячем, генерал-хорунжим Армії УНР. Син Степанівни Ярослав Дашкевич став українським істориком-сходознавцем, він автор понад 400 наукових праць.

Степанівна була першою в світі жінкою, офіційно зарахованою на військову службу у званні офіцера, чотарем Української Галицької Армії. Воювала в Українському легіоні січових стрільців (УСС), прославилася у боях під Маківкою. В'язень російських і радянських таборів.

Членкиня організації «Пласт», у студентські роки брала активну участь у діяльності товариства «Сокіл», була співзасновницею товариства «Січові стрільці – II». Входила до групи організаторів Листопадового повстання 1918 року, брала активну участь в українсько-польській війні 1918-1919 років. Референт преси в Державному секретаріаті закордонних справ Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР), пресовий референт Міністерства закордонних справ Української Народної Республіки (УНР) у Кам'янці-Подільському.

Про неї була складена пісня, яку любили співати бійці УПА, а я чув її у виконанні свого вуйка Івана Андріїшина, коли він повернувся з сибірських таборів, де відбував каторгу як вояка-упівець:

«Мати наша добра, бо нас виховала,
А ще краща Степанівна, бо край захищала.
За горою стрільці б'ються, а мати не чує,
Стрільці б'ються, стрільці б'ються, а в'на бандажує».

Ніна Петрівна – дружина Микити Хрущова, радянська громадська діячка. Народилася в українській сім'ї Кухарчуків на Холмщині, отримала добру освіту, закінчила академію, володіла іноземними мовами, що для кремлівських дружин на той час було рідкістю: дружина Ворошилова Горбман Голда Давидівна була кравчинею після закінчення профучилища; дружина Молотова Поліна Жемчужна (Перл Карповська) мала середню освіту; дружина Бухаріна Гурвіч Есфір Йосифівна народилась в єврейській сім'ї, закінчила гімназію, а щодо мов, то «разговаривала по-русски без акцента».

Ніна Петрівна першою з кремлівських дружин почала їздити з чоловіком за кордон, утримуючи в рамках пристойності поведінку свого, не надто вихованого Микити. Не підлягає сумніву, що вона позитивно впливала на нього і щодо прийняття важливих політичних та державних рішень. Особливу оцінку дала їй російська письменниця Лариса Васильєва у книзі «Кремлевские жены», де вказує, що Ніна Петрівна зробила для українського народу те, чого не змогла зробити Жемчужина для єврейського, – переконала Хрущова віддати Україні Крим. Для Хрущова вона була ідеальною дружиною, для Заходу – приваблибою дамою, для дітей – прекрасною мамою, а для держави – хорошою господинею Кремля.

Хочеться нагадати теперішнім «русскім» кобзонам і прочим ярмольникам, закоханим у нинішнього керівника Росії – прихильника і послідовника Сталіна, – що останній замість Криму «нагородив» євреїв Біробіджаном, а жінок-єврейок своїх найближчих соратників наказав заарештувати. Взяли Дору Мойсеєвну – дружину Андреєва, Броніславу Соломонівну – дружину Поскребишева, заарештували і Поліну Жемчужину, звинувачену в тому, що «на протяжении ряда лет она находилась в преступной связи с еврейскими националистами».

Цікаво про дружину Хрущова написано на сторінці Інтернету http://repka.club/ за 21.02 2015 (подаю без змін і правок): «Історики Совєцького Союза чомусь мало уваги приділяють ролі і місцю в історії СССР Ніни Петрівни Кухарчук. Непримітна була жіночка, дуже сімейна і по-вкраїнськи хазяйновита. В політику не лізла, но вплив на первого секретаря ЦК КПСС Хрущова мала величезний. Потому шо приходилася йому дружиною. І деякі дослідники вважають, що багато в чому керувала своїм мужем. Бо важко собі уявити, як невеликого ума Микита міг швидко пробитися при Сталінові, вижити в тій банці з павуками, а після смерті вождя захватити власть, обігравши спершу Берію, а потом і решту соратників з Молотовим та Кагановичем во главе. Значить, був коло Микити хтось, хто давав розумні поради. А Ніна Петрівна, кстаті, була дуже образована жіночка. Образованіша ніж усі члени політбюро разом взяті. І при Хрущові пішли потрібні людям реформи, стало легше дихать і на селі, і будівництво житла масове пішло, і ще було багато хорошого. Даже Гагарін у космос літав».

Слава Стецько – українська політична діячка, політолог, співорганізатор жіночої мережі і юнацтва Організації Українських Націоналістів (ОУН), Червоного Хреста УПА, Антибільшовицького блоку народів (АБН), президент АБН. Десять років (1991–2001) – голова ОУН(б), організатор і перший лідер партії Конгрес Українських Націоналістів (КУН), депутат Верховної Ради України другого, третього і четвертого скликань. Володіла польською, білоруською, словацькою, англійською, німецькою, французькою, іспанською, італійською мовами (і людину зі знаннями стількох мов кацапи, комуняки та їхні прихвосні, що ледве володіють однією мовою, називали націоналістом, себе ж – інтернаціоналістами).

Мені довелося побувати у Мюнхені, де зустрічався з п. Славою, коли вона очолювала ОУН(б). Відвідав і штаб-квартиру ОУН на вулиці Цепелінштрассе. Що кинулося у вічі – це надзвичайна, м'яко кажучи, скромність побуту. Досить сказати, що Слава Стецько, якій тоді пішов восьмий десяток, власноруч керувала автомобілем, коли треба було кудись поїхати. До сліз зворушливо було спостерігати, коли вона виконувала складні маневри, намагаючись запаркувати свій автомобіль у перенасиченому автотранспортом місті. Для мене Слава Стецько завжди була прикладом справжнього українця: щирого патріота, витонченого інтелігента, розумного політика, беззаперечного лідера.

Закінчення на 8-й стор.

ТВОРЧА ПРЕЗЕНТАЦІЯ

ЗАКОНИ БІОСУ В ПРОСТОРІ УКРАЇНСЬКОГО БУТТЯ

«Закони “біосу” однакові для всіх», – ці відомі усім слова Богдана-Ігоря Антонича щораз спонукають нас до роздумів над повнотою наповнення тієї достоту всеосяжної займенникової форми – «усіх». Бо й направду: чи йдеться тут лише про той «біос», який ми узвичаєно вивчаємо в шкільній програмі, нашвидкоруч «проходячи» ботаніку із зоологією та загадковим предметом «Людина», чи ці ж таки закони чинні також для племен і спільнот, для країн і континентів? У совєцьку добу вже сама постановка такого питання була табуйованою, адже змішування біологічного та соціального потрактовувалося більшовицькими ідеологами як ознака приналежності до «реакційних течій філософії», з репрезентантами якої у Кремлівському царстві розмова, як відомо, була надзвичайно короткою. Для «старшого брата», одначе, робився маленький виняток – бо хтось же мав бути взірцем і створювати сенси для колонізованих народів! – з огляду на що в академічних видавництвах Москви та Ленінграду і видавався оповитий флером напів-забороненості Лєв Гумільов, офіційний, сказати б, євразієць при компартійному істеблішменті, якому і про вплив клімату на історію дозволяли писати, і про таку загадкову річ, як психологія народів, згадувати. Його праці вся кухонно-опозиційна інтелігенція в 70–80-ті рр. сприймала за осяйне одкровення; зрештою, і досі багато хто з «любезних земляків» інтерпретує такі засадничі для адекватного осягнення української психотиповості поняття, як «степ», «етногенез», «пасіонарність» виключно в стилістиці кондового пітерського шовініста. На жаль, вкотре справджуються слова Миколи Зерова, який ще під час «літературної дискусії» 20-х перестерігав: «Трактуючи речі з чужого голосу, не стикаючись з теоріями, яких додержуємо, віч-на-віч, незнайомі з джерелами, ми утворюємо собі різні фантастичні уявлення і живемо серед них, не помічаючи їх потворної неправдоподібності»…

Власне, зі згадки про Льва Гумільова цей вечір-зустріч і розпочався: 26 лютого, за знаною всьому Києву адресою: Банкова, 2, Національна спілка письменників України, відбулась творча презентація доробку знаного українського філософа, письменника, етнопсихолога Валерія Сніжка. І згадка ця свідчила наразі зовсім не про вкорінену нашу звичку шукати власні відповідники відомим постатям в інших етнічних спільнотах, а найперше про речі засадничо-сутнісні: як підставово зауважив пан Валерій (для побратимів з КУН-у він, як і належить в ОУНівській традиції – друг Валерій), розпіарений автор «Этногенеза и биосферы Земли», попри всі свої претензії, так і не спромігся адекватно описати природно-український світ, бо був він географом, до того ж – імперського кшталту, тобто людиною, яка звикла мислити гомогенними просторами, а не конкретними ландшафтами і біоценозами.

Валерій СНІЖКО і Степан БРАЦЮНЬ

Натомість український світ розгортається в перспективі зерна: «цього зерна», як уточнив би Григорій Савович, знаний світові за дивним прізвищем Сковорода. А ще – цього саду, цієї ріллі, цього довкілля, цієї рослини, що вона, за Валерієм Сніжком, кандидатом біологічних наук і автором багатьох ґрунтовних робіт з фітодизайну та стратегій збереження генофонду тропічної і субтропічної рослинності, чи не єдиною в природній Ойкумені обрала собі парадоксально-людський спосіб побутування: вертикальне проростання вгору. Ще давніше, у глуху добу радянщини, за якої, як сказав би Хвильовий, продухвиною лишалася бездотична до глевкої «Истории КПСС» царина природничості – та бутність, дослідження якої «мистецтвознавці в цивільному» просто не могли цензурувати, бо нічого на тому не розумілися

– Валерій Сніжко, мандруючи тропічними світами і спиваючи зором екзотичні краєвиди, поклав собі за мету втямити: як і в який спосіб етнос пізнає світ. Свій, а потім і чужий. Бо навіч поставало, що при слові «дерево» уява бразильця малювала одне, а мадагаскарця – інше, зовсім йому супротилежне. Звичайно, усе то вільно було списати високочолою фаховою термінологією в академічних працях (подорож на науково-дослідному кораблі «Академік Вернадський» давала на те нашому автору вдячний матеріал), проте вільно було спромогтися ще на кілька рефлексивних зусиль і зрозуміти… Зрозуміти, що національне – то не прикметникова наліпка, не музейно-етнографічна декорація, а сутнісна характеристика людського буття. Зрештою, як знову-таки наголошує Валерій Сніжко, тест на українську прихотиповість надзвичайно простий: потрібно лише покласти долоню на чорноземну ріллю – унікальну, як і Україна, з’яву світового природно-історичного довкілля – і запитати себе: що ти у цей час відчуваєш?

Назагал беручи, цей вечір розгортався у стилістиці швидше музичній, ніж інтерпретаційній. Тут не було загальникового офіціозу чи звичного для таких заходів чергування виступів з докладним оглядом виданих автором книг, серед яких, нагадаю, – і суто академічні студії (кілька з них написані у співавторстві з академіком Андрієм Гродзінським), і ті монографії, які стали етапними в розвитку українознавства, особливо ж – етнолого-психологічних його напрямних («Нариси з психоетнічної ідеології України», «Ідеологія Терену»), «Брама», «Україна: природа та психологія етносу», «Природний міт для українців: Шлях», «Навчання в красі», «Українознавство: природна психо-філософська концепція»), і суто художні тексти (минулоріч Валерій Сніжко заявив про себе, як прозаїк: Видавництво ім. Олени Теліги благословило в світи його роман «Ностальгія: Метелик»). Вони, книги, віялом лежали на журнальному столику, звідки ведучий просто брав одну з них і зачитував певний фрагмент тексту – для Валерія Сніжка то був своєрідний «музичний ключ», яким він «одчиняв» свої монологи перед громадою, що прийшла на цю зустріч. Тематика їхня – подекуди парадоксальна, проте неодмінно – засадничо-україноцентрична:

– пізнання світу нашої природи через самопізнання української людини, одвічний діалог цих субстанцій, впереваж закроєний на трагічному протистоянні, але водночас і подивугідно-рятівний, як у випадку з Чорнобильською катастрофою, яка попри всі її апокаліптичні виміри, дозволила, наприклад, відродитися в «Зоні» ведмедям, яких востаннє наші прадіди чи не в XIX ст. там бачили;

– землеробська домінанта нашого простору, розпочата ще Трипіллям та спільнотами, які господарювали на узбережжі Чорного моря (у ті давні, ще передісторичні часи – озера), домінанта, яка виформувала всі культурно-світоглядні напрямні українства: звідси і особливий український спосіб інтенсивного переживання речей і реалій, і національно-характеристичний тип образотворення, і «пам’ять про ландшафт» як спосіб суто національної геополітичної орієнтації;

– умотивованість політичних орієнтацій в контексті адекватного усвідомлення внутрішньої логіки освоєння нацією своїх автохтонних тереніві – і необхідність під цим оглядом зовсім нового погляду на проблеми Криму і кримсько-татарського народу, на східний вектор української політики, на трагедію Донбасу (симптоматична деталь: далекого 1994-го саме Валерій Сніжко першим зорганізовував у Донецьку вечір пам’яті Степана Бандери).

Саме на цьому політичному вимірі творчого чину автора «Ідеології Терену» і застановився Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, виступ якого став своєрідним підсумком цієї зустрічі. Він нагадав, що Валерій Сніжко – то постать з тієї «золотої доби» історії Конгресу, коли його очолювала світлої пам’яті Слава Стецько, дивовижна харизматичність якої гуртувала в єдиному націоналістичному середовищі політиків, філософів, письменників, митців. Тоді Конгрес Українських Націоналістів ініціював ідеї та концепції, до усвідомлення глибинної прогностичності яких лише зараз починає доростати українське суспільство (наприклад, концепцію балто-чорноморської співдружності). Але що найважливіше – КУН системно впроваджував новий «стандарт» української політики, імперативом якого було служіння національній ідеї, а не заробіток на спекуляції національною ідеєю. Власне, з цієї ідеї служіння і «проросли» Сніжкові «Брама» та «Шлях», і нині, коли Україна знову опинилася на фатальній межі, повернення до неї дає єдину можливість повернутися до повноти національного життя.

А життя, не забуває нагадувати Валерій Сніжко, – то поняття біологічне…

Олександр ХОМЕНКО

ПОДВИЖНИЦІ

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ-ДЕРЖАВНИЦІ

Ірина Калинець – українська поетеса, дисидентка, активістка національного і правозахисного руху. Депутат Верховної Ради України першого скликання, як голова підкомісії в Комісії ВР з питань освіти, внесла значний вклад у проведення реформи школи. Дружина Ігоря Калинця, соратниця таких відомих борців за українську справу як Валентин Мороз і В’ячеслав Чорновіл. Вони з чоловіком повністю посвятили себе боротьбі проти існуючої комуністичної тиранії, за що під час другої хвилі брежнєвських репресій були переслідувані і засуджені кожен на дев’ять років. Ірина відбувала ув’язнення у таборах Мордовії.

Починаючи з 1987, вона року бере щонайактивнішу участь у відродженні культурного і громадського життя: у створенні Клубу молодих учених, Товариства Лева, групи «Євшан-зілля». Причетна до створення Товариства української мови ((ТУМ), «Меморіалу», Народного Руху України.

Закінчення. Початок на 7-й стор.

Учасниця боротьби за відродження Української Греко-Католицької церкви.

Як співробітник НДІ літератури Львівського державного університету, працювала над історією слов’ян, зокрема, України періоду IV–XII ст. н. е. Багато публікувалася в пресі, наукових виданнях, журналах. Залишила після себе велику творчу спадщину, яку Ігор Калинець упорядкував у 10 томів.

* * *

Абсолютна більшість українок показали себе державницями. Журналістка і громадський діяч Тетяна Чорновол постійно боролася проти корупції у верхніх ешелонах влади, була активною учасницею Євромайдану, за що якісь негідники її жорстоко побили. Чоловік Тетяни залишив двох дітей і пішов добровольцем на війну, загинув під Іловайськом. А вона продовжує вкладати свої сили і час у справу побудови вільної України. До плеяди сьогоднішніх жінок-державниць можна віднести Ірину Геращенко, Ольгу Богомолець, Руслану Лижичко, Любов Голоту, Юлію Мостову, Ларису Івшину, Оксану Забужко та багато-багато інших. А що казати про активістку Помаранчевої революції бабу Параску, яка на відміну від нас усіх не давала переможцям першого Майдану спуску, а вимагала від них конкретної роботи? Де знайти слова вдячності матерям, дружинам, сестрам воїнів, які захищають нашу землю від московської орди? Вони, безумовно, належать до жінок-державниць найвищого гатунку.

Гідна подиву і захоплення поведінка дорогої нашої красуні Надії Савченко. Вона обрала професію захисника Вітчизни і стала льотчицею армійської авіації сухопутних військ Збройних Сил України. Підло захоплена в полон лугандонськими терористами і передана російським спецслужбам, вона категорично відмовилася визнавати свою вину і бодай якось співпрацювати з ними. Послуговується перед москалями-азіатами виключно українською мовою, оголосила безстрокове голодування, яке триває вже третій місяць. Фактично вона плюнула в мерзотну, улюблену московською потолоччю пику смерда Путіна. Славна Надія навічно увійшла не тільки в українську, а й у світову історію.

Яка ще нація має таких уславлених жінок-державниць, як українська? Для прикладу, кого може назвати «загадочная русская душа»? Катерину II, яка запровадила кріпацтво, сфальсифікувала історію, скасувала гетьманство, зліквідувала Запорізьку Січ і якою в Росії так пишаються? Але ж вона – німкеня чистої води. Дружина Миколи II Олександра Федорівна, яка спільно з Распутіним (назвемо його Путін-раз, бо через сто років почав розвалювати Росію уже Путін-два) доклалася до ліквідації Російської імперії і династії Романових? Також німкеня. Олександра Коллонтай? Ні, бо її дівоче прізвище Домонтович, і походила вона із старовинного українського козацького роду князів і старшин Домонтовичів. Раїса Горбачова – знову-таки українка.

Отож, наші українські жінки – найкращі у світі. Тому, шановні чоловіки, шануймо їх, любімо і кохаймо їх, тоді наша дорога ненька Україна завжди буде у теплих, ніжних, надійних і міцних руках.

Василь ШПІЦЕР, м. Львів

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195. АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669 ЕДРПОУ 2305606776 №26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп’ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ “Поліграфічна компанія “Інтерекспресдрук”
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9